

Bölüm 9

GÜNCEL ERİŞKİN TEMEL YAŞAM DESTEĞİ

Tuğba ATMACA TEMREL¹

Akut kardiyak ölüm dünyanın bir çok yerinde önde gelen ölüm nedenidir. Akut kardiyak ölümün kardiyak - non kardiyak olmak üzere çeşitli etyolojileri ve tanıklı – tanıksız veya hastanede – hastane dışında gibi farklı koşul ve ortamları vardır. Ancak tüm bu çeşitliliğe rağmen kardiyak arreste yaklaşımda başarılı resusitasyon sağlamada evrensel basamaklar tanımlanmıştır.

Temel yaşam desteği (TYD) kardiyak arrest sonrası yaşam kurtarmanın en önemli basamağıdır. TYD’ nin başlıca hedefleri kardiyak arrestin tanınması, acil yanıt sisteminin aktive edilmesi, erken kardiyopulmoner resusitasyona (KPR) başlanması ve otomatik eksternal defibrilasyon (OED) ile hızlı defibrile etmektir. Ani kardiyak arresti erken tanıma ve harekete geçme, erken KPR ve hızlı defibrilasyon erişkin sağ kalım zincirinde ilk üç halkayı oluşturur (Şekil 1).

Ani kardiyak arrestin ilk anlarında kalp ritminin sıklıkla ventriküler fibrilasyon (VF) olduğu gösterilmiştir. Hızlı defibrilasyonun VF’ ye bağlı akut kardiyak arrest sonrası başarılı resusitasyonun güçlü bir göstergesi olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda temel yaşam desteği basamaklarına OED kullanımını eklenmiştir. OED özel eğitimi olmayan kişiler dahil olmak üzere her kurtarıcının uygulayabileceği basit yönlendirmeler ile hastaya defibrilasyon uygulanmasını sağlar.

Şekil 1. Erişkin Yaşam Zinciri

1 Dr. Öğrt. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Numune SUAM, Acil Tıp Kliniği, tugbatemrel@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Duran A, Kaya H, Akdur O. (2012), Erişkin Temel Yaşam Desteği Bölüm 5, s 81-121, ISBN: 978-9944-5914-6-1 (<http://file.tkd.org.tr/pdfscop/aha-2012-kilavuzu.pdf>)
2. Gavin D. Perkins, Anthony J. Handley, Rudolph W. Koster, Maaret Castrén, Michael A. Smyth, Theresa Olasveengen, Koenraad G. Monsieurs, Violetta Raffay, Jan-Thorsten Gräsner, Volker Wenzel, Giuseppe Ristagno, Jasmeet Soar, on behalf of the Adult basic life support and automated external defibrillation section Collaborators. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015 Section 2. Adult basic life support and automated external defibrillation. Resuscitation 95 (2015) 81–99.
3. Kleinman ME, Goldberger ZD, Rea Thomas et al. 2017 American Heart Association Focused Update on Adult Basic Life Support and Cardiopulmonary Resuscitation Quality, Circulation. 2018;137:e7–e13. DOI: 10.1161/CIR.0000000000000539